

Тақырыбы: Көкініс шаруашылығындағы көшеттік әдістің маңызы. Көшет сапасына қойылатын талаптар.

Тексерген: Смагулова Д.Ә
Орындаған: Шормакова К.Н

- *Көшет* деп ,тығыз егістікте өсірілген, өнім беретін мүшелерін қалыптастырмаған ,ашық және қорғаулы топырақ -тұрақты орынға отырғызуға арналған жас өсімдікті айтады.
- Көшеттік әдіс өнімнің 20-30 тәулік ертерек пісуіне мүмкіншілік жасайды, соның нәтежиесінде халық жас көкөніс өнімдерімен ертерек қамтамасыз етіледі.
- Барлық көкөніс дақылдарын көшеттері арқылы өсіруге болады.Көшеттерді өсірудің негізгі мақсаты әрбір дақылдан ерте өнім алу.

Агротехникалық шаралар кешені

- Көшеттерді отырғызуға дайындағанда өсімдіктің ашық грунт жағдайына икемдеуге бағытталған агротехникалық шаралар кешенін **шынықтыру** деп атайды. Шынықтырудың мәні температураның мүмкін көтеріліуі мен төмендеуіне, күшті күн радиациясына, ауа және топырақ құрғақшылыққа, өсімдік төзімділігінің жоғары болуына ықпал жасайтын микроклиматты қалыптастыру болып табылады.

- 1980 жылдың ортасында **кассетталар** фермерлердің таптырмас құралы ретінде саналды. 1990 жылдың басында агрошаруашылығында кассеталар хоббиге айналды. Оларды жеңіл топырақпен толтырып көшеттерді өсіреді. Кассетталарда тәжірибе жүзінде қызанақты, баялдыны, бұрышты өсіріп, бақылаудан өткізген уақытта 20-30 күн кассеттадағы көшеттер 50-60 күндік жылыжайда өсірген көшеттерге қарағанда мол өнім береді.

Көшеттік әдістің түрлері

```
graph TD; A[Көшеттік әдістің түрлері] --> B[Құмырасыз сиретіп]; A --> C[Құмырасыз сиретпей]; B --> D[Құмыралы сиретіп]; B --> E[Құмыралы сиретпей]; C --> E;
```

***Құмырасыз
сиретіп***

***Құмырасыз
сиретпей***

***Құмыралы
сиретіп***

***Құмыралы
сиретпей***

Көшеттік әдіс

Көшеттік әдістің жақсы жақтары :

- Топыраққа тұқым егу әдісімен салыстырғанда, өнімді тез береді.
- 5-6 есе тұқым аз қолданылады.
- Аурулар мен зиянкестерден қорғау жұмыстары жеңіл жүреді.
- Жылу сүйгіш өсімдіктерді солтүстік аймағына қарай тарлуына мүмкіншілік береді.

Көшеттік әдістің кемшіліктері:

- Ашық жерге көшіріп отырғызғанда ауа райы жағдайы олар үшін қолайсыз болады.
- Өсімдікте нашар дамыған тамыр жүйесі пайда болады және олар топырақтың беткі қабатында орналасады.

***Көшет
отырғызатын
машиналар***

Көкөністі көшеттік өсіру технологиясы

- *Көшеттік өсіру технологиясы бойынша үш тәсілге ерте көшеттік, орташа және кеш көшеттік болып бөлінеді.*
- *Ерте көшеттікте тұқымды ерте мерзімде себеді де, ерте өнім алу мақсатында пайдаланады.*
- *Орташа көшеттікті пленкалық жылыжайларда, пленкамен күн сәулесімен жылытатын булыжайларды өсіреді.*
- *Кеш көшеттікте өте кеш пісетін сорттарды отырғызады. Қаңқасы пленкалы немесе булыжайларда өсіреді.*

**Назар аударып
тыңдағандарыңызға рахмет!**